

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ
БАЊА ЛУКА
Трг Републике Српске 1

Број: 15.04-96-109/21

Датум: 08.09.2021.године

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, рјешавајући по захтјеву одговорног лица „Energy Financing Team SE Билећа“ д.о.о. Билећа, Српске војске бр.9 за издавање еколошке дозволе за изградњу постројења за производњу електричне енергије, соларне електране са капацитетом инсталисане снаге 60 MWp Зарјечје, општина Билећа, на основу члана 90. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 79/15 и 70/20), члана 2. Правилника о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12), члана 82. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 115/18) и члана 190. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“, бр. 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18) доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Даје се одговорном лицу „Energy Financing Team SE Билећа“ д.о.о. Билећа ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА за изградњу постројења за производњу електричне енергије, соларне електране са капацитетом инсталисане снаге 60 MWp, на локацији означеној као к.ч. 107, 108, 109, 110, 111, 157, 158, 165, 166, 167, 168, 169/1, 169/2, 178, 179, 180, 172, 173, 174, 175, 290, 294, 297, 298, 307, 311, 46/1, 125 и 126 К.О. Зарјечје, општина Билећа.

2. Погони и постројења за које се издаје еколошка дозвола су:

- Фотонапонски соларни панели, 113 184 панела повезаних у укупно 4192 групе монтираних на 1048 тракера, сваки снаге 530 MWp. (Панел се састоји од 144 монокристалне силицијумске ћелије „P“ типа, формиран у виду правоугаоника од 6 колона x 24 реда ћелија);
- Стринг инвертори, 262 стринг инвертора повезаних са 19 енергетских трансформатора од којих је 18 са назначеном снагом од 3,5 MVA и један од 2,5 MVA;
- Деветнаест NN/SN трафостаница;
- SN/VN трафостаница 35/110 kV;
- Разводно постројење 35 kV;
- Два „step up“ трансформатора;
- Високонапонско постројење, конфигурација такозвана „Н“ шема са два трансформаторска поља;

3. „Energy Financing Team SE Bileća“ д.о.о. Билећа дужно је да:

3.1. Испуни основне обавезе заштите животне средине, у складу са чланом 83. Закона о заштити животне средине током рада и престанка рада постројења.

3.2. Примјени мјере ублажавања негативних утицаја на животну средину и мониторинг емисија, током рада и престанка рада постројења, у складу са достављеном документацијом Доказима уз захтјев за издавање еколошке дозволе (у даљем тексту: Докази), а посебно:

3.2.1. Мјере заштите ваздуха

У току грађења

- Прије почетка извођења радова на локацији, изради Елаборат припремних радова у складу са чланом 34. Правилника о садржају и контроли техничке документације („Службени гласник РС“, број 101/13).
- У току извођења радова на изградњи објекта као енергент за грађевинске машине користити нискосумпорна горива.
- Приликом утовара ископаног материјала у сушном периоду обавезно квасити материјал ради смањења емисије прашине у ваздух.
- Приступне и друге градилишне путеве одржавати и квасити водом и више пута у току дана уколико је подлога земљана са хабајућим слојем пијеска.
- Површине на локацији редовно чистити и одржавати уредним.
- Прије изласка на јавне саобраћајнице камиони и остала возила за транспорт морају бити очишћена од наслага земље, камења и сл, у складу са Законом о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 63/11).

У току експлоатације

- Користити технички исправне уређаје и опрему како би се смањиле емисије загађујућих материја у ваздух и спријечили инциденти.
- Забрани рад моторних возила приликом боравка на предметној локацији, у циљу смањења емисије продуката сагоријевања из истих.
- Редовно одржавати и чистити макадамске површине интерних путева и паркинг просторе на локацији предметног постројења.
- Обезбиједити преносне апарате за гашење пожара, као и сандуке са пијеском.
- Водити рачуна о стању гаса у прекидачима у трафостаници.

3.2.2. Мјере за заштиту од буке

У току грађења

- Грађевинске радове у току којих би се јављала повишена бука, изводити у одређеним временским интервалима, према прописима и стандардима.
- Забрани коришћење грађевинских машина у ноћном периоду и ограничити их на радне сате и дане у седмици а у случају да ниво буке прекорачи дозвољене вриједности, забрани кориштење механизације која производи недозвољену буку.

У току експлоатације

- Заштитити околину од повећане буке у току процеса рада, довести у дозвољени ниво употребом машина које не емитују повећан ниво буке те звучном изолацијом извора буке или објеката.
- Формирати зелени појас од високе вегетације и тиме ублажити негативан утицај буке.
- Вршити редован преглед и сервис опреме и уређаја, према спецификацији произвођача.
- Уређаји и постројења која емитују буку морају бити атестирани и изоловани тако да у спољну средину не емитују буку преко дозвољеног нивоа у складу са Правилник о дозвољеним границама звука и шума („Сл. лист СР БиХ“, бр. 46/89).

3.2.3. Мјере за заштиту вода и земљишта

У току грађења

- При изградњи приступних путева водити рачуна да се што мање наруши изглед околине.
- Забрањена је дистрибуција горива на предметном локалитету.
- На предметној локацији поставити посуду са адсорбенсом (пиљевина, пијесак, екопор) у случају просипања нафте и нафтних деривата.
- Прање и одржавање радне механизације не обављати на предметној локацији, већ на дефинисаном мјесту гдје је омогућено контролисано прихватање отпадних вода од прања и таложење суспендованих честица.
- Површински слој земљишта настао откопавањем (због изградње објекта и смјештаја грађевинске механизације) благовремено одвозити и збрињавати у сагласности са надлежном комуналном службом.

У току експлоатације

- Атмосферске воде са кровних површина објекта за управљање и надзор, са објекта складишта, објеката трафостаница и фотонапонских панела испуштати на околни терен.
- Отпадне воде са манипулативних површина сводити у таложник и након таложења испуштати у крајњи реципијент.
- Санитарне и фекалне отпадне воде из санитарних чворова унутар објекта за управљање и надзор одводити у непреливну водонепропусну септичку јаму, која мора бити пројектована и изведена у складу са Правилником о третману и одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације („Службени гласник Републике Српске“, број 68/01).
- Вршити редовно пражњење септичке јаме.
- Водити евиденцију одржавања септичке јаме (датум и вријеме чишћења, количина очишћеног садржаја, име, презиме и потпис одговорног лица за чишћење, и име, презиме и потпис лица који је извршио чишћење).
- Испод трансформатора унутар трансформаторске станице поставити уљне јаме - танкване које ће прихватати евентуално исцурјело уље из истих.
- Танквану одржавати у функционаланом стању а садржај из исте збринути као опасан отпад.
- Обезбиједити хигијенски исправну воду запосленим радницима у складу са Правилником о здравственој исправности воде намијењене за људску потрошњу („Службени гласник Републике Српске“, број 88/17).

- Није дозвољено сервисирање машина и возила на предметној локацији.
- У случају евентуалног излијевања нафте и нафтних деривата извршити чишћење локалитета апсорпционим средством (комерцијалног назива нпр. LEYCO-SORB DRY или сл.) за суво чишћење земљишта и радних површина, а садржај збринути као опасан отпад.
- Евентуалне количине горива за потребе рада, дизел агрегата, чувати у оквиру затвореног складишта у намјенским посудама, металним или пластичним бурадима.
- Само пречишћене воде испуштати у крајњи реципијент у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01).
- Према Правилнику о техничким мјерама за погон и одржавање електроенергетских постројења („Службени лист СФРЈ“, број 19/68) седмично вршити визуелни преглед стања трансформатора, који укључује и преглед окна уљне јаме. Уколико се у јами налази значајнија количина воде приступити испуштању воде.
- У случају хаварије у којој би дошло до пуцања трансформаторског суда и истицања трансформаторског уља у уљну јаму предузети мјере заштите у складу са Правилником о техничким мјерама за погон и одржавање електроенергетских постројења („Службени лист СФРЈ“, број 19/68).
- У случају расипања уља у околини трансформатора извршити анализу земљишта на присуство тешких метала и укупних нафтних угљоводоника.

3.2.4. Мјере за управљање отпадом

У току грађења

- Сав отпад у току извођења радова разврставати по мјесту настанка и категоријама отпада, те збрињавати преко овлашћених предузећа.
- Одредити посебно мјесто са танкваном за држање посуда са опасним отпадом, заштићено од спољашњег утицаја.
- Комунални отпад одлагати у посебни контејнер.
- Вишак ископаног материјала који остаје после завршеног ископавања око и дуж објеката депоновати на одабраним мјестима уз уклапање геометрије такве депоније у околни терен и сачувати за накнадну рекултивацију.
- Отпад настао упијањем нафте и нафтних деривата посебно одлагати и третирати као опасан отпад по уговору са овлашћеним предузећем.
- Вишак грађевинског материјала након изградње предметног постројења благовремено одвозити и збрињавати у сагласности са надлежном комуналном службом.
- За прикупљање чврстог отпада обезбиједити довољан број контејнера и обезбиједити њихово прањене од стране овлаштене комуналне службе.

У току експлоатације

- Придржавати се Плана управљања отпадом, припремљеног у складу са чланом 22. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15, 16/18 и 70/20).
- Отпад који настаје на локацији, прикупљати и раздвајати на мјесту настанка у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник Републике Српске“, бр. 19/15 и 79/18), исти складиштити у намјенске контејнере и посуде, те збрињавати на основу уговора са овлашћеним лицима.

- Набавити намјенске, водонепропусне контејнере и посуде за збрињавање комуналног, опасног и неопасног отпада и исте поставити на локацију уређену за безбједно привремено одлагање, заштићену од атмосферских утицаја.
- Контејнери - канте за складиштење отпада морају јасно бити означени типом и нивоом опасности отпада.
- Поставити упозоравајуће табле са упутама и забранама.
- Спријечити неконтролисано расипање отпада.
- Електрична опрема са локације (истрошени трансформатори, кондензатори и друга опрема соларних панела) се у случају квара ремонтује или замјењује, а демонтирани дио опреме се расходује од стране предузећа које врши поправку или се одвози од стране овлаштеног предузећа, у складу са закљученим уговором.
- Зауљене крпе или заштиту радну одјећу одлагати одвојено од осталог отпада у затворене водонепропусне контејнере те одвозити у договору са овлашћеним предузећем.
- Опасан отпад (употребљени адсорбенс и евентуално исцурјело уље из трансформатора) као опасан отпад одвозити и збрињавати од стране предузећа овлашћеног за прикупљање и збрињавање ове врсте отпада.
- Отпадни материјал органског и неорганског поријекла одлагати у водонепропусни контејнер.
- У близини уљне јаме као и трансформатора поставити сандуке са пијеском са којим треба третирати исцурена уљна мјеста, као и евентуално запаљено уље.
- Закључити уговоре са овлашћеним правним лицима за одвоз и збрињавање комуналног, опасног и неопасног отпада.

3.2.5. Мјере у случају инцидентних ситуација

- Обезбиједити добру комуникацију са ватрогасним службама, цивилном заштитом, службом хитне медицинске помоћи и полицијом.
- Обезбиједити средства за почетно гашење пожара.
- Активирати властите и градске снаге за евакуацију и спашавање људи из микро и макро локације, код појаве снажног угрожавања.
- Активирати узбуђивање снага цивилне заштите, у сврху појачане приправности при ванредним ситуацијама.
- Евакуисати особе из угроженог подручја, организовати спашавање озлијеђених особа и пружање прве помоћи.
- У сарадњи са службом хитне медицинске помоћи припремити упутство за пружање прве помоћи.
- Спријечити свако излијевање нафтних деривата а у случају истог зауставити формирањем мобилне преграде од пијеска, земље или другог материјала за заштиту.
- У случају пожара нафтних деривата носити заштитно одијело и маску за дисање.
- У случају пожара нафтних деривата користити водену завјесу.
- У случају да се танк или контејнер запали користити хемијски прашак, угљен диоксид или пјену као средство за гашење.

3.2.6. Мјере заштите од електоромагнетног зрачења

- Ограничити вријеме боравка лицима која раде у зони електричних и магнетских поља.
- Користити аутоматске и даљинске контроле операција.

- У току излагања утицају електромагнетног дејства користити екранизирајућу одјећу, екранизирајући шљем и специјалну обућу.

3.2.7. Мјере заштите културног наслеђа и археолошких налазишта

- Уколико се у току извођења радова наиђе на археолошки локалитет, а за који се претпоставља да има статус културног добра, одмах обавјестити Завод за заштиту културно историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се културно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица у складу са Законом о културним добрима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 11/95 и 103/08).
- Уколико се у току извођења радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минеролошко-петрографског порјекла, а за које се претпоставља да има статус споменика природе, одмах обавјестити Републички завод за заштиту културно историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица, у складу са Законом о заштити природе („Службени гласник Републике Српске“, број 20/14).

3.2.8. Мјере за заштиту вегетације, флоре, фауне и екосистема

- Сјечу шумске вегетације изводити постепено/фазно како би фауна имала времена да промјени своје станиште.
- Сјечу и уклањање шумске вегетације вршити искључиво у сарадњи са надлежним шумским газдинством и уз њихов надзор.
- Након завршетка радова уклонити све привремене објекте, материјал кориштен за потребе градилишта и изравнати површине и довести их у првобитно стање.
- У циљу заштите вегетације и непотребног уништавања биљног фонда на овом подручју неопходно је ограничити крчење вегетације и кретање грађевинских машина, механизације и транспортних средстава искључиво у простору одобреном по Главном појекту.
- У циљу заштите околне фауне и њеног што мањег узнемиравања користити технички исправну грађевинску механизацију са што мањим степеном емисије штетних продуката сагоријевања, буке и вибрација, организацијом градилишта и фазним начином изградње пута омогућити пролазе, приступе појилиштима, хранилиштима и сл.
- Сјечу постојеће вегетације свести на минимум да се не би иницирали процеси клизања и ерозије тла.
- Придржавати се свих прописаних мјера за заштиту од буке.
- Поставити трајне таблице са знаком упозорења на забране приступа незапосленим лицима.
- Ономогућити приступ дивљим животињама постављањем физичких препрека.
- Ископани материјал не смије се одлагати на локацији која ће нарушити природни амбијент већ водити рачуна о шумама и водама.

3.2.9. Мјере након затварања постројења

- Локацију постројења вратити у задовољавајуће стање, уклонити сав отпадни материјал и терен локације потпуно рекултивисати (затравити, нанијети слој хумуса и озеленити предметну површину).

3.3. Одговорно лице је дужно да предузме и остале активности и мјере за смањење утицаја на животну средину из предметног комплекса, а које су наведене у Доказима.

4. Приликом рада постројења не смију се прекорачити граничне вриједности за загађујуће материје и то:

4.1. Вриједности квалитета ваздуха морају бити усклађене са граничним вриједностима нивоа загађујућих материја у ваздуху утврђене Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12).

Граничне вриједности, толерантне вриједности и граница толеранције за заштиту здравља људи и заштиту животне средине за сумпор-диоксид, азот-диоксид, суспендоване честице (PM₁₀, PM_{2.5}), олово, бензен и угљен-моноксид:

Период узимања средње вриједности мјерења	Гранична вриједност	Граница толеранције	Толерантна вриједност
Сумпор-диоксид			
Један сат	350 µg/m ³	150 µg/m ³	500 µg/m ³
Један дан	125 µg/m ³	-	125 µg/m ³
Календарска година	50 µg/m ³	-	50 µg/m ³
Азот-диоксид			
Један сат	150 µg/m ³	75 µg/m ³	225 µg/m ³
Један дан	85 µg/m ³	40 µg/m ³	125 µg/m ³
Календарска година	40 µg/m ³	20 µg/m ³	60 µg/m ³
Суспендоване честице PM₁₀			
Један дан	50 µg/m ³	25 µg/m ³	75 µg/m ³
Календарска година	40 µg/m ³	8 µg/m ³	48 µg/m ³
Суспендоване честице PM_{2.5} СТАДИЈУМ 1			
Календарска година	25 µg/m ³	5 µg/m ³	30 µg/m ³
Суспендоване честице PM_{2.5} СТАДИЈУМ 2			
Календарска година	20 µg/m ³	-	20 µg/m ³
Олово			
Један дан	1 µg/m ³	-	1 µg/m ³
Календарска година	0,5 µg/m ³	0,5 µg/m ³	1 µg/m ³
Бензен			
Календарска година	5 µg/m ³	3 µg/m ³	8 µg/m ³
Угљен-моноксид			
Максимална дневна осмочасовна средња вриједност	10 mg/m ³	6 mg/m ³	16 mg/m ³
Један дан	5 mg/m ³	5 mg/m ³	10 mg/m ³
Календарска година	3 mg/m ³	-	3 mg/m ³

4.2. Дозвољени нивои вањске буке према Правилнику о дозвољеним границама интензитета звука и шума („Сл. лист СРБиХ“, број 46/89):

Подручје (зона)	Намјена подручја	Највиши дозвољени ниво вањске буке (dBA)			
		Еквивалентни нивои		Вршни нивои	
		дан	ноћ	L ₁₀	L ₁
I	Болничко, љечилишно	45	40	55	60
II	Туристичко, рекреацијска, опоравилишно	50	40	60	65
III	Чисто стамбено, васпитно-образовне и здравствене институције, јавне зелене и рекреацијске површине	55	45	65	70
IV	Трговачко, пословно, стамбено и стамбено уз саобраћајне коридоре, складишта без тешког транспорта	60	50	70	75
V	Пословно, управно, трговачко, занатско, сервисно (комунални сервис)	65	60	75	80
VI	Индустријско, складишно, сервисно и саобраћајно без станова	70	70	80	85

Дјеловање буке изван локације постројења не смије да прелази дозвољену границу за шесту зону, обзиром да се у овом случају ради о тој зони.

4.3. Максимално дозвољене количине опасних и штетних материја (МДК) за индустријска и пољопривредна земљишта према доступним међународним стандардима и прописима окружења:

Редни број	Елемент	Индустријско земљиште	Пољопривредно земљиште (mg/kg)			
		Холандски стандарди 2009, интервентне вриједности	The European Council Regulation EEC No 2092/91	Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у пољопривредном земљишту и води за наводњавање и методама за њихово испитивање („Службени гласник Републике Српске“ број 56/16)		
				Пјесковито земљиште	Прашкасто-иловасто земљиште	Глиновито земљиште
1.	Олово (Pb)	530	100	50	100	150
2.	Никл (Ni)	210	50	30	50	75
3.	Кадмијум (Cd)	12	2	0,5	1,0	2
4.	Хром (Cr)	380	150	40	80	120
5.	Цинк (Zn)	-	-	60	150	200
6.	Жива (Hg)	-	-	0,5	1	1,5

4.4. Граничне вриједности за квалитет воде, у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01):

Редни број	Параметар	Јединица мере	Гранична вредност
1.	Температура воде	°C	30
2.	pH		6,5-9,0
3.	Алкалитет	mg. CaCO ₃ /l	-
4.	Електропроводљивост	µS/cm	-
5.	Остатак испарења-укупни	mg/l	-
6.	Остатак-нефилтрабилни	mg/l	35
7.	Остатак-филтрабилни	mg/l	-
8.	Суспендоване материје по <i>Imhoff-u</i>	ml taloga/l	0,5
9.	Растворени кисеоник	mg/l % засићења	-
10.	НРК	mg/l	125
11.	ВРК ₅	mg/l	25
12.	Амонијачни азот	mg/l	10
	Амонијак	mg/l	-
13.	Нитритни азот	mg/l	1
14.	Нитратни азот	mg/l	10
15.	Укупни азот	mg/l	15
16.	Укупни фосфор	mg/l	3
17.	Масти и уља	mg/l	-
18.	Гвожђе	mg/m ³	2 000
19.	Кадмијум	mg/m ³	10
20.	Манган	mg/m ³	500
21.	Никл	mg/m ³	10
22.	Олово	mg/m ³	10
23.	Укупни хром	mg/m ³	100
24.	Цинк	mg/m ³	1 000

Параметри и класе квалитета површинских вода:

Параметар	Класа квалитета површинских вода				
	I	II	III	IV	V
pH – вриједност	6,8–8,5	6,8–8,8	6,5-9,0	6,5–9,5	<6,5;>9,5
Алкалитет, као CaCO ₃ g/m ³	>175	175-150	150-100	100-50	<50
Укупна тврдоћа, као CaCO ₃ , g/m ³	>160	160-140	140-100	100-70	<70
Електропроводљивост, µS/cm	<400	400-600	600-800	800-1500	>1500
Укупне чврсте материје, g/m ³	<300	300-350	350-450	450-600	>600
Укупне сусп. материје, g/m ³	<2	2-5	5-10	10-15	>15
Растворени кисеоник, g/m ³	>7	7-6	6-4	4-3	<3
Засићеност кисеоником, %	80-100	80-70	70-50	50-20	<20
Презасићеност кисеоником		110-120	120-130	130-150	>150
БПК ₅ при 20°C, g O ₂ /m ³	<2	2-4	4-7	7-15	>15

Параметар	Класа квалитета површинских вода				
	I	II	III	IV	V
ХПК из KMnO_4 , $\text{g O}_2/\text{m}^3$	<6	6-10	10-15	15-30	>30
Амонијачни азот, g/m^3	<0,1	0,1-0,2	0,2-0,4	0,4-1,0	>1,0
Нитритни азот, g/m^3	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,2	>0,2
Нитратни азот, g/m^3	<1	1-6	6-12	12-30	>30
Фосфор, g/m^3	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,1	>0,1
РАН, mg/m^3	<0,1	0,1-0,2	0,1-0,2	0,2-0,5	>0,5
PCBs, mg/m^3	<0,01	<0,02	0,02-0,04	0,04-0,06	>0,06
Фенолни индекс, mg/m^3	<1	1-3	3-5	5-10	>10
Минерална уља, mg/m^3	<10	10-20	20-50	50-100	>100
Детерџенти, mg/m^3	<100	100-200	200-300	300-500	>500
Гвожђе, mg/m^3	<100	100-200	200-500	500-1000	>1000
Манган, mg/m^3	<50	50-100	100-200	200-400	>400
Олово, mg/m^3	<0,1	0,1-0,5	0,5-2	2-5	>5
Кадијум, mg/m^3	-	0,05-1	1-2	2-5	>5
Арсен, mg/m^3	<10	10-20	20-40	50-70	>70
Укупни хром, mg/m^3	<5	5-15	15-30	30-50	>50
Сулфати, g/m^3	<50	50-75	75-100	100-150	>150
Хлориди, g/m^3	<20	20-40	40-100	100-200	>200
Флуориди, g/m^3	<0,5	0,5-0,7	0,7-1,0	1,0-1,7	>1,7
Укупни колиформи, $\text{N}/100\text{ml}$	<50	50-5000	$5*10^3$ - $5*10^4$	$5*10^4$ - $5*10^5$	>105

5. Мониторинг

5.1. Одговорно лице постројења дужно је проводити мониторинг загађујућих материја на следећи начин:

ПРЕДМЕТ МОНИТОРИНГА	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга
ВАЗДУХ	Основни параметри квалитета ваздуха у складу са Уредбом о вриједности квалитета ваздуха („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12)	На предметној локацији	Једанпут у току извођења грађевинских радова У току експлоатације мониторинг вршити у случају инцидента или по налогу надлежног инспектора
БУКА	Еквивалентни ниво буке у складу са Правилнику о дозвољеним границама	12 мјерних мјеста у оквиру контура експлоатационог поља	Једном годишње у току извођења радова и у фази експлоатације или по налогу надлежног инспектора

	интензитета звука и шума („Сл. лист СРБиХ“, број 46/89):		
ЗЕМЉИШТЕ	Физичко хемијске параметри	У непосредној близини уљне јаме трансформатора	Сваке друге године у фази експлоатације, у случају инцидента или по налогу надлежног инспектора
ОТПАД	Придржавати се Плана управљања отпадом, припремљеног у складу са чланом 22. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15, 16/18 и 70/20)	На предметној локацији	У складу са Планом управљања отпадом
ЕЛЕКТРОМАГНЕТНО ЗРАЧЕЊЕ	Ниво електромагнетног зрачења	У простору обухвата трафостанице	Сваке треће године или по налогу надлежног инспектора
ВИЗУЕЛНИ НАДЗОР ПАНЕЛА СЕ И ВЕГЕТАЦИЈЕ	Присуство дивљих животиња у зони панела, страдавање птица. Надзор вегетације.	На локацији СЕ	Свакодневно

5.2. Одговорно лице дужно је мониторинг вршити путем овлашћеног правног лица а извјештаје о извршеном мјерењу достављати надлежном еколошком инспектору.

5.3. Уколико измјерене вриједности једног или више контролисних параметара из табеле мониторинга буду изнад дозвољених граничних вриједности, одговорно лице је дужно одмах предузети мјере којима ће се прекорачене вриједности довести у дозвољене и извршити ванредно мјерење за наведени параметар, те о предузетим активностима и извршеном мониторингу обавјестити надлежни инспекцијски орган.

5.4. Одговорно лице дужно је, без одлагања, пријавити надлежном органу сваку случајну или непредвиђену незгоду или инцидент који негативно утиче на животну средину.

5.5. Одговорно лице постројења дужно је поступати по члану 8. Правилника о методологији и начину вођења регистра постројења и загађивача („Службени гласник Републике Српске“, број 92/07) и о томе извјештавати Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске.

6. Административна такса за издавање еколошке дозволе обрачуната је и уплаћена у износу од 150,00 КМ.

7. Ово рјешење се даје на период важења од пет година од дана издавања рјешења а захтјев за обнављање Рјешења којим се издаје еколошка дозвола подноси се најкасније три мјесеца прије истека важења рјешења у складу са Правилником о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола („Службени гласник Републике Српске“, бр. 28/13 и 104/17).

8. Приликом подношења захтјева за обнављање Рјешења којим је издата еколошка дозвола одговорно лице је дужно доставити све доказе о извршеним обавезама из важеће еколошке дозволе, укључујући и ажуриран План управљања отпадом са подацима о начину поступања са идентификованим категоријама отпада у периоду важења еколошке дозволе.

9. Министарство може извршити ванредну ревизију еколошке дозволе у случајевима утврђеним чл. 95. став 1. Закона о заштити животне средине.

10. Ово рјешење ће бити објављено на интернет страници Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске а обавјештење о издатој еколошкој дозволи ће бити објављено и у једном од дневних листова.

Образложење

Дана 08.07.2021. године одговорно лице „Energy Financing Team SE Билећа“ д.о.о. Билећа поднио је Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске захтјев за издавање еколошке дозволе за изградњу постројења за производњу електричне енергије, соларне електране са капацитетом инсталисане снаге 60 MWp Зарјечје, општина Билећа.

У складу са одредбом члана 85. Закона о заштити животне средине, уз захтјев су приложени Докази за издавање еколошке дозволе број 001043-21 од 06.07.2021. године, који су према истој одредби израђени од ЈНУ „Институт за заштиту и екологију РС“ Бања Лука, овлашћеног правног лица од овог Министарства за обављање дјелатности из области заштите животне средине. Прилог Доказа чине: Прелиминарна диспозиција соларне електране; Прелиминарна једнополна шема постројења; Локацијски услови број 15.02-364-15/21 од 24.02.2021. године издати од стране Министарства за просторно уређење и екологију; Рјешење на претходну процјену утицаја број 15.04-96-91/20 од 06.11.2020. године издато од стране Министарства за просторно уређење и екологију; Рјешење о регистрацији предузећа од 25.06.2020. године издато од стране Окружног привредног суда у Требињу; Обавјештење о разврставању пословног субјекта по дјелатности број TR-S-12920 од 26.06.2020. године издато од стране Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге; План управљања отпадом број 001043-21 од 06.07.2021. године израђен од ЈНУ „Институт за заштиту и екологију РС“ Бања Лука. Уз захтјев је приложен и доказ о уплати административне таксе од 26.08.2021. године.

Као што је наведено у доказима предметни простор се налази око 2 km од обале Билећког језера у оквиру катастарске општине Зарјечје. Локација се налази око 1 km источно од постојећег магистралног пута М20 Требиње – Билећа у непосредној близини насеља Скроботно, а обухвата и мање дијелове атара села Паник, Орах и Жудојевићи. Предметни простор чине неизграђене површине, ливаде и пашњаци које су углавном у власништву Републике Српске, Општине Билећа, хидроелектрана на Требишњици, а мањим дијелом у приватном власништву. У непосредној близини обухвата границе експлоатационог поља налази се неколико појединачних стамбених објеката. Даље се наводи да на предметном простору нема постојећих објеката. Површина обухвата је 133 ha. Границе концесионог подручја су одређене координатама експлоатационог поља, односно обухватају исти простор од око 133 ha на надморској висини од око 460 m. Фотонапонске соларне електране производе електричну енергију директним претварањем енергије фотона сунчевог зрачења, чији су физички закони описани феноменом фотонапонског ефекта. Фотон сунчевог зрачења, приликом судара са полупроводничким материјалом, из његових атома избија валентне електроне који уколико се нађу у електричном пољу почињу да се крећу дуж тог поља и тако генеришу електрични ток – једносмерну електричну струју. Технологија израде фотонапонских система за претварање сунчеве у електричну енергију са заснива на производњи панела од полупроводничког материјала, најчешће допираног силицијума, који формира ПН спојеве и приликом излагања сунчевом зрачењу производи електричну енергију. Ефикасност претварања сунчеве енергије у електричну зависи од више фактора, од којих су најбитнији квалитет и чистоћа полупроводничког материјала, технологија израде соларних панела (ради смањења топлотних губитака у самом панелу), температура соларног панела, угао под којим на површину панела падају сунчеви зраци и запрљаност површине соларног панела.

Основна сировина за покретање предметног постројења је сунчева енергија. Као помоћне сировине у току експлоатације предметног постројења користиће се електрична енергија и вода.

У Доказима се наводи да се у току рада соларне електране могу појавити одређени утицаји на животну средину и због тога је потребно предузети и примјенити мјере за заштиту животне средине како би се спријечили, смањили или потпуно елиминисали идентификовани негативни утицаји. У достављеним Доказима описани су могући и очекивани утицаји који ће се јављати током рада на предметном постројењу и који се могу довести у дозвољене границе примјеном одговарајућих мјера које су наложене тачком 3. диспозитива овог рјешења а у складу са: Законом о заштити животне средине, Законом о заштити ваздуха, Законом о заштити природе, Законом о управљању отпадом, Законом о заштити вода, Законом о уређењу простора („Службени гласник РС“, бр. 40/13, 106/15, 03/16 и 84/19), Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник Републике Српске“, број 36/19), Правилником о третману и одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације, Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде, Правилнику о техничким мјерама за погон и одржавање електроенергетских постројења, Правилником о дозвољеним границама интензитета звука и шума, Правилником о мјерама за спречавање и смањење загађивања ваздуха и побољшање квалитета ваздуха. Тачком 4. диспозитива утврђене су граничне вриједности за загађујуће материје, а тачком 5. диспозитива овог рјешења наложене су мјере мониторинга загађујућих материја путем овлашћеног правног лица, у складу са чланом 92. Закона о заштити животне средине.

У складу са чланом 88. Закона о заштити животне средине, Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске обавјестило је заинтересовану јавност о подношењу захтјева за издавање еколошке дозволе, дана 21.07.2021. године у дневном листу „Глас Српске“, а документација која је достављена као доказ постављена је на интернет страницу Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске и достављена граду Билећа 19.07.2021. године, ради увида заинтересоване јавности.

У Законом одређеном року достављено је мишљење Града Билећа којим се потврђује да до дана одлучивања није било примједби и сугестија заинтересоване јавности на поднесени захтјев и документацију, нити је надлежно одјељење града Билећа имало примједбе према мишљењу, број 11.06/37-19/21 од 30.08.2021. године. С обзиром на наведено, надлежно одјељење сматра да се може наставити даљи поступак издавања еколошке дозволе за предметно постројење.

Цијенећи да су докази приложени уз захтјев израђени у складу са одредбама члана 85. Закона о заштити животне средине предузеће „Energy Financing Team SE Bileća“ д.о.о. Билећа испуњава услове за добијање еколошке дозволе за изградњу постројења за производњу електричне енергије, соларне електране са капацитетом инсталисане снаге 60 MWp, Министарство је у складу са одредбама члана 90. Закона о заштити животне средине и члана 190. Закона о општем управном поступку одлучило као у диспозитиву рјешења.

Административна такса у износу од 150,00 KM наплаћена је на основу члана 3, по тарифном броју 68в) Закона о административним таксама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 100/11, 103/11, 67/13 и 123/20) а копија уплатнице која доказује уплату наведене таксе приложена је у предметном спису.

Приликом подношења захтјева за обнављање Рјешења којим је издата еколошка дозвола, одговорно лице је дужно доставити све доказе о извршеним обавезама из важеће еколошке дозволе, укључујући ажуриран План управљања отпадом у складу са чланом 94. Закона о заштити животне средине, а што је наложено тачком 9. диспозитива овог рјешења.

Уколико одговорно лице постројења, током важења овог рјешења планира промјену природе или функционисања постројења или проширење постројења које може негативно утицати на животну средину, дужно је да о томе обавијести ово министарство, у складу са чланом 96. Закона о заштити животне средине.

Ово рјешење ће бити објављено на интернет страници Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, а обавјештење о издатој еколошкој дозволи ће бити објављено и у једном од дневних листова.

Поука о правном средству:

Ово рјешење је коначно у управном поступку, те против њега није допуштена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Бањој Луци у року од 30 дана од пријема рјешења. Тужба се подноси у потребном броју примјерка и таксира са износом од 100,00 КМ судске таксе и предаје Суду непосредно или му се шаље поштом.

Уз тужбу се доставља ово рјешење у оригиналу, овјереном препису или овјереној фотокопији.

Достављено:

1. „Energy Financing Team SE Bileća“ д.о.о. Билећа, Српске војске 9, 89 230 Билећа,
2. Републичком еколошком инспектору,
3. Евиденцији,
4. а/а.

